

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: Hrvatska i regija suočeni s manjkom radne snage u narednih pet godina, falit će gotovo 200.000 radnika

Datum objave članka: 10.10.2025.

Poveznica na izvor:

<https://www.poslovnih.hr/svijet/svjetska-banka-pad-radno-sposobnog-stanovnistva-za-petinu-do-2050-4505290>

Ime i prezime studenta: Mario Funčić

Ime i prezime mentora/ice: Vanja Rubeša, mag.oec.

1. Kratki opis članka

Članak se bavi rastućim trendom manjka radne snage u zemljama zapadnog Balkana, uključujući Hrvatsku. Govori o mogućim posljedicama tog trenda na gospodarski rast u narednim desetljećima. Spominje procjene po kojima bi se radno sposobno stanovništvo regije moglo smanjiti za 20% do 2050. godine što bi moglo dovesti do nedostatka radnika dok se prosječni rast BDP-a regije procjenjuje se na oko 3% godišnje.

Ističe se paradoks tržišta rada koji se očituje istodobnim manjkom radnika u ključnim sektorima ali i visokoj nezaposlenosti koja se diljem regije, kao i u Hrvatskoj, ublažava uvozom stranih radnika.

Na kraju, članak navodi prognoze Svjetske banke koje predviđaju blagi oporavak do 2027., s rastom BDP-a u prosjeku od 3.6% sa Srbijom i Kosovom na gornjoj razini prosjeka sa oko 4% rasta. Članak zaključuje da regija ima značajan potencijal ali i veliku potrebu za ulaganjem u ljudski kapital.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	Zemlje zapadnog Balkana, uključujući Hrvatsku, suočavaju se s rastućim manjkom radne snage koji bi mogao postati ključna prepreka gospodarskom rastu.	djelomično točno	Izvješća Svjetske banke i OECD-a potvrđuju dane izjave ali bitno je napomenuti da Hrvatska kao EU članica ne ulazi u klasifikaciju zapadnog Balkana Svjetske banke ali dijeli trend smanjenja radno sposobnog stanovništva.

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

			https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76780 https://documents1.worldbank.org/curated/en/099100625100539134/pdf/P512916-fel1dc2c8-b236-4cfe-ad18-88303a06122e.pdf https://www.oecd.org/en/publications/labour-migration-in-the-western-balkans_af3db4f9-en.html
2	Ako se postojeći trendovi nastave, radno sposobno stanovništvo regije moglo bi se do 2050. smanjiti za gotovo 20%.	točno	Svjetska banka je u izvješću o zemljama zapadnog Balkana dala ove brojke koje također podržavaju statistike UN-a gdje se mogu vidjeti projekcije o zasebnim zemljama u sličnim okvirima. https://population.un.org/wpp/graphs?loc=8&type=Probabilistic%20Projections&category=Population&subcategory=Age%2015-64 https://documents1.worldbank.org/curated/en/099100625100539134/pdf/P512916-fel1dc2c8-b236-4cfe-ad18-88303a06122e.pdf
3	U sljedećih pet godina regiji bi moglo nedostajati više od 190.000 radnika.	djelomično točno	Brojka 190.000 potječe iz procjene modela Svjetske banke. Ne postoji izravan statistički niz za provjeru. https://documents1.worldbank.org/curated/en/099100625100539

			134/pdf/P512916-fe1dc2c8-b236-4cfe-ad18-88303a06122e.pdf
4	Prosječni rast BDP-a šest država zapadnog Balkana procijenjen na ~3% ove godine, te ~3.1% u 2026.	točno	Analizom izvješća Svjetske banke i uspoređivanjem sa Eurostat podacima te ekonomskim predviđanjima Europske komisije tvrdnja je potvrđena. https://documents1.worldbank.org/curated/en/099100625100539134/pdf/P512916-fe1dc2c8-b236-4cfe-ad18-88303a06122e.pdf https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/e9de23c8-b161-40d0-9ad7-e04a25500023_en?filename=ip318_en.pdf https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00115/default/table
5	Paradoks tržišta rada: istodobni nedostatak radnika u ključnim sektorima i visoka nezaposlenost.	točno	Analizirajući izvještaje OECD-a, Svjetske banke, te uspoređujući ih sa dostupnim podacima država tvrdnja je potvrđena. https://documents1.worldbank.org/curated/en/099100625100539134/pdf/P512916-fe1dc2c8-b236-4cfe-ad18-88303a06122e.pdf

			https://www.stat.gov.mk/prikazisoopstenie_en.aspx?rbtxt=98 https://monstat.org/uploads/files/publikacije/MONSTAT_ENG_2024.pdf https://arz.gov.ba/statistika/mjesecni/default.aspx?id=8997&langTag=en-US https://documents1.worldbank.org/curated/en/099061725062028120/pdf/P176230-dd9afa03-b9ea-45f0-8442-ef5eae1ba3f0.pdf
6	Demografski pad dodatno pojačava pritisak.	točno	Analiziranjem UN-ovih demografskih projekcija utvrđeno je da je tvrdnja točna. https://population.un.org/wpp/graphs?loc=412&type=Probabilistic%20Projections&category=Population&subcategory=1_Total%20Population

7	Sve manja ponuda domaće radne snage već se nadomješta uvozom radnika iz trećih zemalja. Trend se snažno očituje i u Hrvatskoj.	točno	Analiziranjem statističkih podataka RH, izvješća OECD-a za zemlje zapadnog Balkana i dostupne podatke samih zemalja utvrđeno je da je tvrdnja točna. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/06/western-balkans-competitiveness-outlook-2024-regional-profile_359dd5b9/170b0e53-en.pdf https://www.instat.gov.al/media/mouafx5u/publikimi-i-te-huajve-2024_anglisht.pdf https://arz.gov.ba/Dokumenti/Fajlovi/Analiza%20final.pdf https://www.ite.gov.rs/vest/en/987/more-than-34000-single-residence-and-work-permits-issued-through-the-portal-for-foreign-citizens.php
8	U 2027. godini Svjetska banka očekuje blagi oporavak, s prosječnim rastom BDP-a regije od 3.6%.	točno	Analizirajući izvješće Svjetske banke o regiji zapadnog Balkana te tablicu predviđanja do 2027. godine tvrdnja je potvrđena. https://documents1.worldbank.org/curated/en/099100625100539134/pdf/P512916fe1dc2c8-b236-4cfe-ad18-88303a06122e.pdf
9	Najbolje izgledе imaju Srbija i	točno	Analizirajući izvješće Svjetske banke o

	Kosovo, s prognoziranim rastom od oko 4%, dok su za Albanija i Sjeverna Makedonija predviđene stope između 3% i 3.5%		regiji zapadnog Balkana te tablicu predviđanja do 2027. godine tvrdnja je potvrđena. https://documents1.worldbank.org/curated/en/099100625100539134/pdf/P512916-fe1dc2c8-b236-4cfe-ad18-88303a06122e.pdf
10	Regija ima značajan potencijal, ali bez ulaganja u ljudski kapital rast će ostati ograničen	točno	Izvješća Svjetske banke i OECD-a podupiru ovu izjavu, a daljnom analizom Eurostatovih statističkih objava utvrđeno je da je udio 30-34 godišnjaka s tercijarnim obrazovanjem u zemljama zapadnog Balkana niži od EU prosjeka što dalje potvrđuje ovu tvrdnju. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/12952.pdf https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/05/economic-convergence-scoreboard-for-the-western-balkans-2025_53d9169e/bc0babf3-en.pdf

3. Zaključak analize

Članak se odlikuje velikom razinom točnosti. Većina navedenih tvrdnji temelji se na podacima Svjetske banke, OECD-a i međunarodnih statističkih institucija poput UN-a i Eurostata. Tvrdnje o smanjenju radno sposobnog stanovništva, projekcijama BDP-a i rastu ovisnosti o stranom radu mogle su biti jasno potvrđene analiziranjem kredibilnih izvora. Potvrda same brojke od 190.000 radnika koju članak citira teško je potvrditi bez razumijevanja

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

točne metodologije Svjetske banke. Manja netočnost bila je uključivanje Hrvatske u zemlje zapadnog Balkana što se moglo krivo shvatiti zbog načina na koji je tekst formuliran. Pošto Svjetska banka Hrvatsku ne uključuje u svoju klasifikaciju zemalja zapadnog Balkana, bitno je to imati na umu kada se analiziraju izvješća iste institucije.

Dugoročni demografski pad regije i strukturni izazovi tržišta rada potvrđeni su i od strane statističkih podataka UN-a i Eurostata koji podržavaju izjavu da je manjak radne snage ozbiljna prepreka gospodarskom rastu.

Članak se može ocijeniti kao veoma točan i vjerodostojan, jer se oslanja na relevantne i kredibilne međunarodne izvore i statističke podatke.

4. Korišteni izvori

Agencija za rad i zapošljavanje BiH (2024) Mjesečni statistički podaci. Dostupno na:

<https://arz.gov.ba/statistika/mjesečni/default.aspx?id=8997&langTag=en-US>

Agencija za rad i zapošljavanje BiH (2024) Analiza tržišta rada BiH. Dostupno na:

<https://arz.gov.ba/Dokumenti/Fajlovi/Analiza%20final.pdf>

DZS – Državni zavod za statistiku (2024) Tržište rada Republike Hrvatske. Dostupno na:

<https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76780>

European Commission (2025) European Economic Forecast – Spring 2025 (Institutional Paper 318). Brussels: European Commission. Dostupno na:

https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/e9de23c8-b161-40d0-9ad7-e04a25500023_en?filename=ip318_en.pdf

European Commission (2025) GDP growth rate – volume (tec00115). Eurostat Data Browser. Dostupno na:

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00115/default/table>

European Commission (2025) Tertiary educational attainment statistics – SEPDEF 12952. Eurostat. Dostupno na:

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDEF/cache/12952.pdf>

INSTAT Albania (2024) Foreigners in Albania 2024. Tirana: INSTAT. Dostupno na:

https://www.instat.gov.al/media/mouafx5u/publikimi-i-te-huajve-2024_anglisht.pdf

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma Republike Crne Gore – MONSTAT (2024) Labour Force Survey 2024. Podgorica: MONSTAT. Dostupno na:

https://monstat.org/uploads/files/publikacije/MONSTAT__ENG_2024.pdf

OECD (2024) Labour Migration in the Western Balkans. Paris: OECD Publishing. Dostupno na:

https://www.oecd.org/en/publications/labour-migration-in-the-western-balkans_af3db4f9-en.html

OECD (2024) Western Balkans Competitiveness Outlook 2024 – Regional Profile. Paris: OECD Publishing. Dostupno na:

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/06/western-balkans-competitiveness-outlook-2024-regional-profile_359dd5b9/170b0e53-en.pdf

OECD (2025) Economic Convergence Scoreboard for the Western Balkans 2025. Paris: OECD Publishing.

Dostupno na:

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/05/economic-convergence-scoreboard-for-the-western-balkans-2025_53d9169e/bc0babf3-en.pdf

Republički zavod za statistiku Srbije (2024) Portal for Foreign Citizens – Issued Residence and Work Permits.

Beograd: RZS. Dostupno na:

<https://www.ite.gov.rs/vest/en/987/more-than-34000-single-residence-and-work-permits-issued-through-the-portal-for-foreign-citizens.php>

State Statistical Office North Macedonia (2024) Labour Market Data 2024. Skopje: SSO. Dostupno na:

https://www.stat.gov.mk/prikazisoopstenie_en.aspx?rbrtxt=98

United Nations (2024) World Population Prospects 2024 – Probabilistic Projections (Age 15–64). UN Department of Economic and Social Affairs. Dostupno na:

<https://population.un.org/wpp/graphs?loc=8&type=Probabilistic%20Projections&category=Population&subcategory=Age%2015-64>

United Nations (2024) World Population Prospects 2024 – Total Population (loc=412). UN Department of Economic and Social Affairs. Dostupno na:

https://population.un.org/wpp/graphs?loc=412&type=Probabilistic%20Projections&category=Population&subcategory=1_Total%20Population

World Bank (2023) Western Balkans Labor Market Trends 2023. Washington, DC: The World Bank. Dostupno na:

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/099061725062028120/pdf/P176230-dd9afa03-b9ea-45f0-8442-ef5eae1ba3f0.pdf>

World Bank (2024) Western Balkans Regular Economic Report No. 27. Washington, DC: The World Bank.

Dostupno na:

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/099100625100539134/pdf/P512916-fe1dc2c8-b236-4cfe-ad18-88303a06122e.pdf>